

WELMEC 6.10

1. izdanje

WELMEC

Evropska saradnja u oblasti zakonske metrologije

**Informacije o kontrolama prethodno upakovanih proizvoda,
uključujući implementaciju Direktive Saveta 76/211/EEZ**

Juli 2011. godine

WELMEC

Evropska saradnja u oblasti zakonske metrologije

WELMEC je saradnja između službi za zakonsku metrologiju u državama članicama Evropske unije i EFTA.

Ovaj dokument je jedan od niza dokumenata koje je objavio WELMEC u cilju davanja smernica i pomoći pakercima, uvoznicima i nadležnim telima koji su odgovorni za prethodno upakovane proizvode.

Dokumenti imaju čisto savetodavnu ulogu i ne nameću nikakva ograničenja ili dodatne zahteve mimo onih sadržanih u relevantnim direktivama EZ.

Mogu biti prihvatljivi i alternativni pristupi, ali smernice date u ovom dokumentu predstavljaju gledište WELMEC-a u pogledu toga šta smatra najboljom praksom koju treba slediti.

Objavio:
WELMEC Sekretariat
MIRS
Grudnovo nabrezje 17
SI - 1000 Ljubljana

Tel: +386 1 244 27 18
Faks: +386 1 244 27 14

Sadržaj

1 Uvod.....	4
2 Osnovne informacije.....	5
3 Cilj dokumenta.....	7
4 Definicije.....	8
5 Predmet i područje primene Direktive.....	9
6 'prethodno upakovani proizvodi označeni znakom "e"	10
7 Oznaka količine	12
8 Zahtevi za prethodno upakovane proizvode označene znakom "e"	15
9 Odgovornosti pakera i uvoznika.....	19
10 Odgovornosti nadležnog tela	24
11 Referentno ispitivanje	27
12 Ostala pitanja	29
Prilog 1 Nadležna tela za metrološke aspekte pakovanja koja nisu označena znakom "e"	33

1 Uvod

1. 1 Ovaj dokument je deo niza dokumenata koje je objavio WELMEC, a koji obuhvataju zahteve za prethodno upakovane proizvode:

- 6.0 Uvod u WELMEC dokumente o prethodno upakovanim proizvodima
- 6.1 Definicije termina
- 6.2 Prevodi termina
- 6.3 Smernice za harmonizovanu implementaciju Direktive Saveta 76/211/EEZ
- 6.4 Vodič za pakere i uvoznike prethodno upakovanih proizvoda označenih znakom "e"
- 6.5 Smernice o kontrolama od strane nadležnih tela
- 6.6 Vodič za priznavanje postupaka
- 6.7 Vodič za nadležna tela za tržišne kontrole prethodno upakovanih proizvoda
- 6.8 Smernice za verifikaciju ocedene mase
- 6.9 Prethodno upakovani proizvodi - merna nesigurnost
- 6.10 **Informacije o kontrolama prethodno upakovanih proizvoda**

Ti dokumenti predstavljaju mišljenje WELMEC-a i objavljeni su na njegovoj internet stranici (www.welmec.org).

Taj niz dokumenata prvenstveno treba da obezbede smernice svima koji se bave primenom Direktiva 76/211/EEZ i 2007/45/EZ o prethodno upakovanim proizvodima (Direktive) i neharmonizovanih oblasti vezano za prethodno upakovane proizvode kao što su zahtevi za ocedenu masu. One treba da dovedu do jednoobraznog tumačenja i sprovođenja tih direktiva i da pomognu u uklanjanju prepreka trgovini.

Odricanje od odgovornosti

1.2 Radna grupa je uvažila značaj međunarodne trgovine i na svom sastanku od 15. maja 1998. godine usaglasila se da prihvatanje Preporuka Međunarodne organizacije za zakonsku metrologiju (OIML) od strane Svetske trgovinske organizacije treba da se odrazi u njenom radu. Shodno tome, OIML Preporuke¹ su napisane u ovom dokumentu kao smernice, pri čemu se uvažava da se domaće zakonodavstvo može razlikovati od tih preporuka. Takođe se uvažava da samo sudovi mogu konačno tumačiti zakonodavstvo i ovaj dokument ne utiče na domaće zakonodavstvo. Ovaj dokument je preporuka najbolje prakse zasnovane na mišljenjima eksperata iz Radne grupe.

---

¹ OIML R 79 (1997): Zahtevi za obeležavanje prethodno upakovanih proizvoda, i
OIML R 87 (2004): Količina proizvoda u prethodno upakovanim proizvodima, i
OIML R138 (2007): kao što je izmenjena i dopunjena u 2009: Sudovi za komercijalne transakcije

2 Osnovne informacije

2.1 Države članice Evropskog ekonomskog prostora implementirale su u svoje nacionalno zakonodavstvo Direktive Saveta 75/106/EEZ od 19. decembra 1974. i 76/211/EEZ od 20. januara 1976. Te direktive se odnose na zahteve za označavanje i količinu prethodno upakovanih proizvoda označenih znakom usaglašenosti "e".

2.2 Evropska komisija je obavila preispitivanje Direktiva² i konsultovala zainteresovane strane u pogledu njihovih mišljenja i bojazni. Zaključci su sadržavali sledeće:

"Javne konsultacije su potvrdile široku podršku postojećem zakonodavstvu. Na površinu nije izbilo nijedno veliko pitanje koje smernice zasnovane na sadašnjem zakonodavstvu ne mogu tretirati. Države članice bi mogle preuzeti stvar u svoje ruke povlačenjem svakog zakonodavstva koje je paralelno sa EZ pravilima što bi dovelo do de facto potpune harmonizacije, kako je savetovao SLIM tim. Proširenjem polja rada kako je savetovao SLIM i dalje ne bi bili ispunjeni međunarodni standardi, dok je pruženo malo dokaza koji pokazuju da ima mnogo proizvoda od preko 10kg/l koji zahtevaju takvu harmonizaciju. Definicije koje je potrebno pojasniti mogu se urediti pomoću smernica, a ocedena masa se takođe može harmonizovati na osnovu tolerancija u sadašnjim zakonskim odredbama.

Službe Komisije će u prvoj instanci nastaviti da sa zainteresovanim stranama i nadležnim organima rade na interpretativnom dokumentu koji može poslužiti kao osnova za dalje smernice koje treba uskladiti sa zainteresovanim stranama.

Javne konsultacije su iznele na svetlo nekoliko pitanja koja bi mogla biti predmet regulatorne izmene:

- upotpunjavanje sadašnjih EZ pravila,
- eliminisanje znaka "e",
- uključivanje proizvoda sa promenljivom količinom.

Međutim, trenutno ne postoji dovoljno opravdanje da se nastavi sa predlogom za izmenu sadašnjeg zakonodavstva."

2.3 Shodno tome, Direktive su izmenjene i dopunjene Direktivom 2007/45/EZ od 5. septembra 2007. kojom se ukidaju Direktive 75/106/EEZ i 80/232/EEZ, te menja i dopunjava Direktiva 76/211/EEZ.

2.4 Direktiva 2007/45/EZ takođe uvažava da jedinična cena³ omogućava potrošačima da procene vrednost za novac koju dobijaju i time sprečava da domaće zakonodavstvo zahteva da proizvodi budu napunjeni u specificiranim nazivnim količinama. Ono dozvoljava prelazni period za postojeće zahteve za maslac, kafu, suhu testeninu i mleko do 11. oktobra 2012, a za beli šećer do 11. oktobra 2013.

---

² Metrološki zahtevi za prethodno upakovane proizvode, Brisel, 24. avgust 2005. godine

³ Direktiva 98/6/EZ od 16. februara 1998. o zaštiti potrošača pri označavanju cena proizvoda koji se nude potrošačima.

- 2.5 Ova direktiva takođe čini obaveznim da se određena vina i alkoholi prodaju u specificiranim količinama, bilo da je prethodno upakovani proizvod označen znakom "e" ili da nije; doduše, prethodno upakovani proizvodisu izuzeti od ovog zahteva kada se prodaju u bescarinskim radnjama radi potrošnje izvan Evropske unije.

3 Cilj dokumenta

- 3.1 Ovaj dokument ima za cilj da učini transparentnim različite načine na koje su članovi i pridruženi članovi Evropske zakonske metrološke saradnje implementirali izmenjeno i dopunjeno zakonodavstvo i načine na koje kontrolišu druge prethodno upakovane proizvode.
- 3.2 Dokument takođe namerava da se bavi nekim spornim pitanjima koja su preispitivanjem od strane Evropske komisije identifikovana, a koja bi smernice mogle rešiti, kao i da razjasni zahteve za prethodno upakovane proizvode u državama članicama. Izrada ovog dokumenta dogovorena je na WELMEC WG6 sastanku u maju 2007. u rezoluciji 172.
- 3.3 Kako bi se unakrsno povezivanje olakšalo, tekst iz 76/211/EEC (Direktiva) napisan je kurzivom, a brojevi stavova u Delovima 8 do 10 ovog dokumenta odnose se na referencu stava u odgovarajućem prilogu Direktive. Biće evidentno da nisu citirani svi prilozi Direktive pošto ti delovi sadrže nesporne zahteve.
- 3.4 Struktura dokumenta je takva da se odeljci 5 do 11 bave nacionalnom implementacijom Direktiva 76/211/EEZ i 2007/45/EZ, a odeljak 12 drugim pitanjima, kao što su zahtevi za prethodno upakovane proizvode označene znakom usaglašenosti "e".
- 3.5 Nadamo se da će ovaj dokument pomoći pakerima, uvoznicima i nadležnim telima da:
  - pojasne Direktive tamo gde su nejasne,
  - pojasne zahteve za prethodno upakovane proizvode, kako one označene znakom usaglašenosti "e" tako i one koji nisu označeni znakom usaglašenosti "e",
  - pomognu u otklanjanju svih problematičnih područja utvrđivanjem smernica koje mogu biti korisne pri preispitivanju Direktiva,
  - pomogne WELMEC zemljama u usklađivanju njihovog zakonodavstva radi uklanjanja prepreka trgovini, i
  - pomogne drugim državama koje žele da implementiraju kontrole količine koje će omogućiti da pakovanja budu u skladu sa Direktivom.

4 Definicije

Kada termin nije definisan u evropskom zakonodavstvu, koristi se definicija OIML.

- 4.1 Direktiva definiše "prethodno upakovani proizvod" u članu 2. kao: "kombinaciju proizvoda i pojedinačne ambalaže u koju je on prethodno upakovan".
- 4.2 Direktiva definiše kada je proizvod "prethodno upakovan" navodeći:
- proizvod je prethodno upakovan kada je stavljen u ambalažu bilo koje prirode bez prisustva kupca, i
  - količina proizvoda sadržanog u ambalaži ima prethodno određenu vrednost i ne može se menjati bez otvaranja ili vidljivog preoblikovanja ambalaže.
- 4.3 Direktiva ne definiše termine kao što su "paker" i "uvoznik" i stoga nacionalna implementacija Direktive daje povoda različitim tumačenjima koja su identifikovana kasnije u dokumentu.

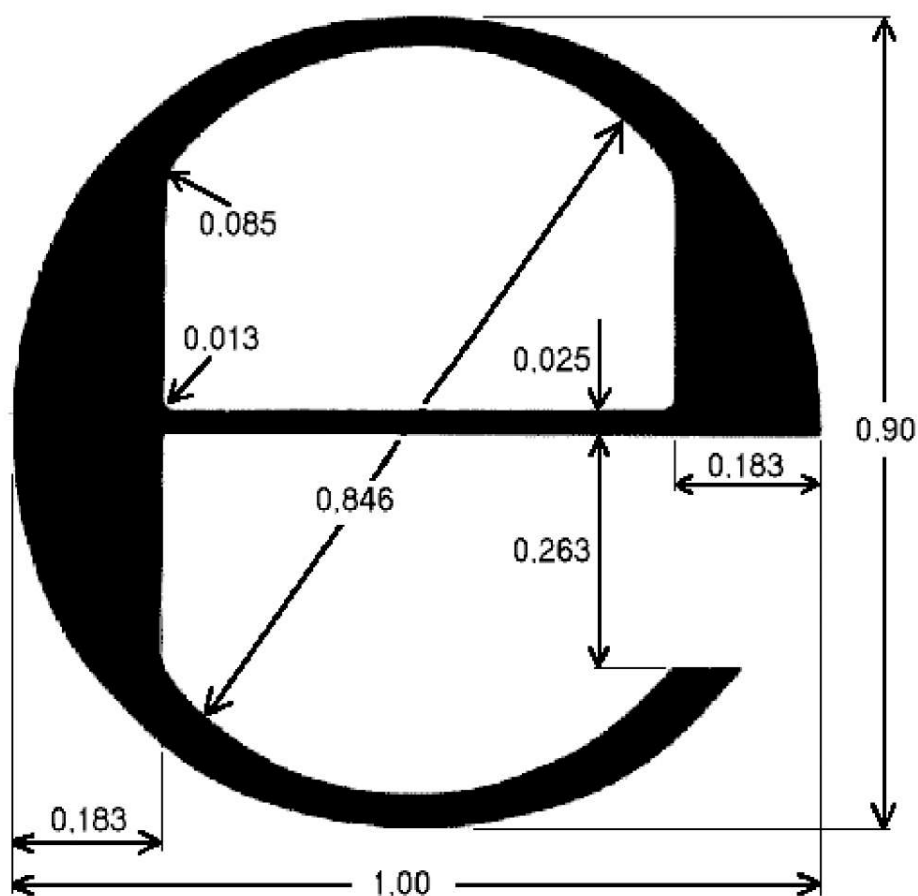
5 Predmet i područje primene Direktive

- 5.1 Član 1. Direktive specificira prethodno upakovane proizvode koji se kontrolišu, to su prethodno upakovani proizvodi koji sadrže proizvode namenjene za prodaju u nazivnim količinama stalne jedinice:
- koje su jednake vrednostima koje je prethodno odredio paker,
  - koje su izražene u jedinicama mase ili zapremine, i
  - koje nisu manje od 5 g odnosno 5 ml i nisu veće od 10 kg odnosno 10 L.
- 5.2 Tumačenje navedenog je da su prethodno upakovani proizvodi označeni znakom "e" usklađeni sa Direktivom. U zavisnosti od nacionalnog zakonodavstva, prethodno upakovani proizvodi bez znaka "e" mogu imati iste zahteve kao što su zahtevi u Direktivi. Ovaj dokument pojašnjava nacionalnu implementaciju.
- 5.3 Predmet i područje primene Direktive ne ograničavaju način na koji se prethodno upakovani proizvodi prodaju i stoga uključuju kako transakcije od preduzeća do potrošača (B2C) tako i transakcije od preduzeća do preduzeća (B2B).
- 5.4 Direktiva ne reguliše druge proizvode, na primer:
- kada se oni vagaju u prisustvu kupca, na primer u delikatesnoj radnji,
  - kada su u otvorenom ambalažnom materijalu, na primer, francuski hleb (baget) u otvorenom fišeku ili otvorena košarica sa jagodama,
  - kada prethodno upakovani proizvodi nisu napunjeni u prethodno određenoj količini i vagaju se pojedinačno. Ti prethodno upakovani proizvodi se generalno nazivaju 'catchweight' proizvodi (proizvodi sa promenljivom količinom), i
  - kada je njihova označena količina izvan opsega mase odnosno zapremine ili kada se označena količina izražava kao dužina, površina ili broj.
- 5.5 Domaće zakonodavstvo država članica reguliše te proizvode i ti zahtevi variraju.

6 'prethodno upakovani proizvodi označeni znakom "e"

6.1 U članu 3. Direktive kaže se da prethodno upakovani proizvodi mogu nositi EEZ znak ili oznaku koji su definisani ako ispunjavaju zahteve iz Priloga I uz Direktivu, što obuhvata zahteve za obeležavanje i količinu.

6.2 Oblik znaka "e" prikazan je na crtežu u Direktivi Saveta 2009/34/EC⁴ i on je sledeći:

⁴ Videti Sl. list 114 od 7.5.2009. str. 10, CELEX 32009L0003, Prilog II 3.3.2.2

6.3 Prethodno upakovani proizvodi označeni znakom "e" podležu specificiranim metrološkim kontrolama, koje se generalno nazivaju "referentno ispitivanje". Učestalost te kontrole nije specificirana i ostavljeno je država članicama da o tome odluče. Iz informacija u WELMEC dokumentu 6.0 čini se da je, u principu, učestalost godišnja. U nekim državama članicama učestalost zavisi od rizika koje posao nosi i odnosi se na:

- područje distribucije,
- vrednost proizvoda,
- teškoću upakivanja, i
- rezultate prethodnih ispitivanja, uključujući provere (audit) sistema kontrole količine.

6.4 Generički sistem rizika baziran je na sledećem početnom riziku i učestalosti:

- prodaja iz sopstvenih prostorija pakera	mali rizik	svakih 5 godina
- regionalna distribucija u državi	srednji rizik	svake 2 godine
- međunarodna distribucija	visoki rizik	godišnje

Tabela 1: Učestalost inspekcijskih poseta pakerau ili uvoznicima prethodno upakovanih proizvoda označenih znakom "e" u koje god svrhe.

Država članica	Kako se određuje	Intervali
BE, FR, LT, RS	Udeo na tržištu i rezultat prethodne provere	Tipičan raspon učestalosti od 1 do 4 godine
GB	Rizik, baziran na distribuciji i vrednosti robe	1 godina za uvoznike i pakere kod međunarodne distribucije 2 godine, domaća distribucija 5 godina u drugim slučajevima (lokalna distribucija)
AL, AT, CH, CZ ⁵ , DE, DK, FI, NO, PT, RO, SI		Godišnje
PL		Kada je područje distribucije nepoznato onda učestalost treba da bude svake 2 godine
NL	Državni prioritet (finansiranje)	U 2006. i 2007. godini - nema inspekcijskih pregleda, ali ih je bilo u 2008. i 2009. godini
MT, SK		2 godine
CY, BG, EE, GR, IS, IT, SE	Zavisno od prioriteta nadležnih tela	Nije specificirano. Međutim, inspekcijski pregledi se obavljaju odmah nakon što dođe do pritužbi.
LU		3 godine + provere posle pritužbi
LV, SI		Po pravilu, raspon od 1 do 3 godine
IE	Pristup koji se zasniva na razvijanju rizika	Zavisno od označavanja znakom "e", pakera ili uvoznika koji su uključeni te finalnog odredišta Pritužbe koje se odmah ispituju.

⁵ Na osnovu ugovora

7 Oznaka količine

- 7.1 Oznaka količine se zahteva članom 4. Direktive i proizvodi navedeni u odeljku 2. mogu se prodavati samo ako su prethodno upakovani u nazivne količine navedene u odeljku 1. priloga uz tu direktivu.
- 7.2 Nazivna količina se mora izraziti u metričkim jedinicama i može je pratiti oznaka izražena u imperijalnim jedinicama. Ne postoji zabrana upotrebe drugih mernih jedinica (npr. SAD) ili drugih količina (npr. masa sa direktnim omotima).
- 7.3 Označena količina na prethodno upakovanom proizvodu naziva se "nazivna zapremina" ili "nazivna masa" i ona predstavlja nameravanu količina proizvoda u prethodno upakovanom proizvodu. U skladu sa OIML R87(2004) "ambalaža" se definiše kao: "Sve što je od prethodno upakovanog proizvoda predviđeno da ostane posle upotrebe proizvoda, osim elemenata koji se prirodno nalaze u proizvodu. Upotreba uključuje potrošnju ili podvrgavanje nekom tretmanu."
- 7.4 Kod sadašnjih definicija, "oceđena neto masa" koja se zahteva članom 8. Direktive o obeležavanju hrane 2000/13/EZ ne može biti nazivna količina prethodno upakovanog proizvoda. Smernice u pogledu zahteva i metode ispitivanja za oceđenu masu specificirane su u WELMEC dokumentu 6.8.
- 7.5 Prethodno upakovani proizvodi koji sadrže tečnosti označavaju se svojom nazivnom zapreminom. Stvarna zapremina sadržaja prethodno upakovanog proizvoda jeste zapremina tečnosti koju on u stvari sadrži. U svim operacijama provere, vrednost koja se koristi za stvarnu zapreminu meri se, ili koriguje, na temperaturi od 20 °C, bez obzira na temperaturu na kojoj se pakovanje ili provera vrše. Međutim, ovo pravilo se odnosi na duboko zamrznute ili zamrznute proizvode kod kojih se količina izražava u jedinicama zapremine.
- 7.6 Definicija za tečnost nije data iako je normalno tumačenje da je to nešto što se lako naliva na 20 °C. Definicije za "tečnost" koje koriste nadležna tela država članica date su u Tabeli 2.

Tabela 2: Definicija i uputstvo o tome šta je "tečnost".

Država članica	Definicija ili uputstvo
GB	Tečnim proizvodom se uobičajeno smatra proizvod koji se lako naliva na 20 °C. Vreme potrebno za ovu radnju je verovatno manje od minuta, pri čemu je količina proizvoda koja je preostao u ambalažnom materijalu verovatno manja od 1% nazivne količine. Kada postoji dilema u pogledu toga da li je neki proizvod tečni proizvod u smislu ove definicije, treba ga označiti masom.
AT, DE	Isto kao GB; i netečni proizvodi imaju količinu izraženu zapreminom ako to zadovoljava potrebe potrošača (primeri: pavlaka, treset, humus)
FR	Kada postoji dilema, koristiti jedinicu mase.
AL, BE, BG, CH, CY, CZ, DK, EE, FI, GR, IE ⁶ , IS, IT, LT, LU, LV, MT, NO, PL, PT, RO, RS, SE, SI, SK	Nema uputstva

7.7 Direktiva kaže da "prethodno upakovani proizvodi koji sadrže tečne proizvode označavaju se njihovom nazivnom zapreminom, a prethodno upakovani proizvodi koji sadrže druge proizvode označavaju se njihovom nazivnom masom, osim u slučaju trgovačke prakse ili nacionalnih propisa koji predviđaju drugačije i koji su identični u svim državama članicama, ili u slučaju suprotnih pravila Zajednice."

7.8 Direktiva dalje kaže "Ako trgovačka praksa ili nacionalni propisi za neku kategoriju proizvoda ili za neki tip prethodno upakovanog proizvoda nisu isti u svim državama članicama, ti prethodno upakovani proizvodi moraju prikazivati barem metrološke podatke koji odgovaraju trgovačkoj praksi ili nacionalnim propisima koji važe u državi odredišta".

U principu, moraju se poštovati članovi 28. do 30. Ugovora; međutim, isti članovi navode razloge za ograničenja.

7.9 Uredba 764/2008/EZ i Odluka 768/2008/EZ utvrđuju postupke koja nadležna tela treba da slede kada žele da u svojoj zemlji obustave prodaju proizvoda koji ne ispunjavaju nacionalna tehnička pravila (na primer, merna jedinica koja se koristi za označavanje nazivne količine, bilo da je označena znakom "e" ili ne).

⁶ Usmeni savet je dat da se masa koristi kada postoji dilema jer je lakše gravimetrijski kontrolisati količinu.

- 7.10 Primer toga kada treba slediti ovaj postupak je kada paker označava masu na prethodno upakovanom sladoledu kako bi ispunio domaće zahteve. Ako se prethodno upakovani proizvod šalje u drugu državu članicu čije domaće zakonodavstvo zahteva da se sladoled označava količinom po zapremini i ukoliko ta druga država insistira da se pakovanje mora označiti zapreminom sladoleda, onda bi nadležno telo moralo slediti postupak u Poglavlju II Uredbe (EC) 764/2008.
- 7.11 Uviđa se da je bitno da isti proizvodi imaju količinu izraženu u istim mernim jedinicama tako da potrošači mogu iskoristiti jediničnu cenu⁷ kako je predviđeno Direktivom 2007/45/EC.
- 7.12 Takođe se uviđa da, ukoliko proizvod sadrži vazduh kao sastojak, nazivna zapremina ne može pomoći potrošačima da procene vrednosti za novac koju dobijaju, pošto će višak vazduha izazvati povećanje zapremine bez koristi za kupca.
- 7.13 Isto tako, netečni proizvod sa vodom kao sastojkom koji ima nazivnu zapreminu izraženu u masi ne može pomoći potrošačima pošto se višak vode može dodati bez koristi za potrošača. To se može prevazići deklarisanjem sadržaja vode tako da potrošač ne bude obmanut, na primer, kako je u EN 12580 predviđeno za mesne prerađevine i sredstva za pospešivanje rasta biljaka.
- 7.14 Što se tiče izuzetka, on se primenjuje na:
- trgovačku praksu ili nacionalne propise koji drugačije predviđaju i koji su **identični u svim državama članicama**, ili
  - u slučaju **suprotnih** pravila Zajednice.
- 7.15 Nisu identifikovane trgovačke prakse koje nisu identične u svim državama članicama, uz eventualni izuzetak primene EN 12580 o određivanju količine sredstava za pospešivanje rasta biljaka i poboljšivača tla, koji propisuje način za određivanje zapremine čvrstog proizvoda.
- 7.16 Nema poznatih pravila Zajednice koji zahtevaju da količina netečnog proizvoda ima količinu izraženu u zapremini.

---

⁷ Direktiva 98/6/EZ od 16. februara 1998. o zaštiti potrošača pri označavanju cena proizvoda koji se nude potrošačima.

8 Zahtevi za prethodno upakovane proizvode označene znakom "e"

Prilog I uz Direktivu Saveta 76/211/EEZ

8.1 "1. CILJEVI

Prethodno upakovani proizvodi obuhvaćeni Direktivom pune se tako da sva gotova pakovanja zadovoljavaju sledeće zahteve:

1.1 stvarni sadržaj u proseku nije manji od nazivne količine

1.2 proporcija prethodno upakovanih proizvoda sa negativnom greškom većom od dozvoljene negativne greške utvrđene u 2.4. mora za serije prethodno upakovanih proizvoda biti dovoljno mala da bi zadovoljili zahteve ispitivanja specificirane u Prilogu II."

Preporuke date u državama članicama o tome koja je proporcija "dovoljno mala" nalaze se u Tabeli 3.

Tabela 3: Preporuka o "dovoljno mala"

Proporcija	Država članica	Primedbe
Ne više od 2%	AT ⁸ , DE, PL, RS ⁹	
Ne više od 2.5%	AL, BG, DK, FI, GB, GR, IE, LT, LV, NL, NO, RO, SE, SI	
Nema preporuke	BE ⁸ , CH, CY, CZ, EE, FR ⁸ , IS, IT, LU, MT, PT, SK	

⁸ Objasniti da je plan uzorkovanja zasnovan na AQL od 2.5% i objasniti rizike.

⁹ Objasniti da je plan uzorkovanja zasnovan na AQL od 2% i objasniti rizike.

8.2 "1.3 nijedno pakovanje sa negativnom greškom većom od dvostruke negativne greške navedene u tabeli 2.4 ne može nositi EEZ znak predviđen u 3.3"

Da bi se uspostavila statistička kontrola procesa, izrazu "nijedno pakovanje" mora se odrediti verovatnoća. Preporuke u državama članicama o tom pitanju date su u Tabeli 4.

Tabela 4: Verovatnoća "nijedno pakovanje"

Mogućnost	Država članica	Primedbe
Ne više od 1 u 10,000 ¹⁰	AL, AT, DE, DK, EE, FI, GB, IE, NO, PT, SE, SI	AT, DE, EE, GB, IE, PT: prethodno upakovani proizvodi sa znakom "e" ispod TU2 nisu dopušteni
Nema preporuka	BE, BG, CH, CY, CZ, FR, GR, IS, IT, LT, LU, LV, MT, NL, PL, RO, RS, SK	

8.3 "3. NATPISI I OZNAKE

Svi prethodno upakovani proizvodi napunjeni u skladu sa ovom direktivom moraju na ambalaži nositi sledeće oznake koje su stavljene tako da su neizbrisive, lako čitljive i i vidljive na prethodno upakovanom proizvodu u normalnim uslovima predavljanja:"

Preporuke koje su države članice dale u pogledu zahteva za čitljivost i vidljivost navedene su u Tabeli 5.

---

¹⁰ Nijedno pakovanje sa negativnom greškom većom od dvostruke negativne greške navedene u tabeli 2.4 ne može nositi znak "e".

Tabela 5: Preporuke u pogledu čitljivosti i vidljivosti.

Preporuke	Država članica
<p>Čitljivost nalaže upotrebu odgovarajućeg fonta i jak kontrast između boje štampe oznake i pozadine. Kada je posuda providna, mora postojati jak kontrast između boje proizvoda koji čini vidljivu pozadinu. RNIB je izradio korisne "smernice za čistu štampu" koje preporučuju font kao što su Arial, Univers i New Century Schoolbook, upotrebu najmanje veličine slova od 12 ili 14, te selektivnu upotrebu samo velikih slova i kurziva. Primena tih smernica biće korisna za obezbeđivanje čitljivosti teksta. Što se tiče označavanja nazivne količine, međutim, imajte na umu minimalnu visinu cifara koju propisi zahtevaju. Jedan od načina kojim se obezbeđuje čitljivosti oznake u normalnim uslovima predstavljanja je stavljanje oznake na prednji deo ili eventualno na vrh posude. Međutim, mogu postojati i drugi načini da se to postigne. Veličina i oblik pojedinačnih posuda uticaće na položaj oznake za količinu i načine kojima se čitljivost najbolje postiže u skladu sa propisima.</p>	GB
<p>Čitljivost nalaže upotrebu odgovarajućeg fonta i jak kontrast između boje štampe oznake i pozadine. U slučaju kada su oznake utisnute, oblikovane ili modelirane na staklenoj ili plastičnoj površini na prethodno upakovanom proizvodu, kontrast boje se ne zahteva.</p>	CY
<p>Čitljivost nalaže upotrebu neizbrisivih, vidljivih i lako čitljivih slova.</p>	AL, GR, PT
<p>Propisana je samo veličina slova, a ne kontrast ili boja štampe.</p>	DE, RO
<p>Ako je nazivna količina utisnuta, oblikovana ili modelirana na ambalaži, na tom mestu se ne smeju stavljati nikakve druge oznake.</p>	EE
<p>Upotreba neizbrisivih, vidljivih i lako čitljivih oznaka je obavezna. Propisana je visina slova i brojeva.</p>	SE
<p>Bez preporuke</p>	AT, BE, BG, CH, CZ, DK, FI, FR, IE, IS, IT, LT, LU, LV, MT, NL, NO, PL, RS, SI, SK

8.4 "3.2 znak ili natpis koji omogućava nadležnim telima da identifikuju pakera ili lice koje organizuje pakovanje ili uvoznika se sedištem u Zajednici."

Zahtevi u državi članici dati su u Tabeli 6.

Tabela 6: Zahtevi u pogledu identiteta pakera i uvoznika.

Zahtevi	Država članica
Naziv i adresa u UK ili IE (osim kozmetičkih proizvoda) pakera ili uvoznika ili lica koje organizuje pakovanje odnosno uvoz ili oznaka koja omogućava da se naziv ili adresa jednog od ovih lako utvrdi. Izuzetak ako se proizvod puni u prostorijama trgovca na malo i prodaje iz njih	GB, IE
Registrovani naziv kompanije i poštanski broj kojima prethodi B, ili puna adresa	BE ¹¹
Naziv (ili zaštitni znak) i adresa proizvođača ili pakera ili prodavca sa sedištem u Grčkoj ili u državi članici EEZ	GR
Oznaka ili natpis kojim se identifikuje paker ili uvoznik	AT, BG, CH, DE, DK, EE, FI, FR, IS, IT, LT, LU, LV, MT, NL, NO, PT, RO, RS, SE, SI, SK
Oznaka kojom se identifikuje paker ili uvoznik	PL
Pun naziv i adresa pakera ili uvoznika ili lica koje organizuje pakovanje ili uvoz ili oznaka kojom se utvrđuje identitet pakera ili uvoznika	AL, CY
Nema uputstva	CZ, IT

¹¹ Mogući su izuzeci

9 Odgovornosti pakera i uvoznika

Prilog I uz Direktivu Saveta 76/211/EEZ

9.1 " 4. ODGOVORNOST PAKERA I UVOZNIKA"

"Paker ili uvoznik su odgovorni da obezbede da prethodno upakovani proizvodi ispunjavaju zahteve Direktive."

Ovaj zahtev zavisi od definicije "paker" i "uvoznik". Države članice ih definišu kako je navedeno u Tabelama 7 i 8.

Tabela 7: Definicija pakera

Definicija pakera	Država članica
Lice koje je stavilo proizvod u prethodno upakovani proizvod	BE, BG, FR, GB, LT, NL, NO, PL
Lice čije se ime nalazi na ambalažnom materijalu	AT, CH, CZ, DE, FI ¹² , LU, LV, PT, SE, SI,
Lice koje stavlja proizvod u prethodno upakovani proizvod u trgovačke svrhe i uključuje lice koje stavlja ili učestvuje u stavljanju naziva ili oznake na prethodno upakovani proizvod koje ono nije upakovalo	CY
Lice koje je stavilo proizvod, ili uzrokovalo da se on stavi, u prethodno upakovani proizvod	IE
Paker je lice koje proizvodi prethodno upakovane proizvode koji se puštaju u prodaju	AL, DK, MT
Bez definicije	EE, GR, IS, IT, RO, RS, SK

¹² Kod tržišnog nadzora, odgovornim telom bi se u principu smatrala kompanija koja preuzima odgovornost za proizvod. Priznavanje postupaka se uvek vrši kod stvarnog pakera koji ima dozvolu da koristi znak "e".

Tabela 8: Definicija uvoznika.

Definicija uvoznika	Država članica
Lice koje, ili u čije ime se pakovanje unosi u zemlju, osim kada je označeno znakom "e" i iz druge države članice	AT, DE, FR, GB, LT
Lice čije se ime nalazi na ambalaži	CZ, FI, NO, PL, PT, SE, SI,
Uvoznik: lice koje pri obavljanju neke delatnosti iznosi na tržište ili nastoji da iznese na tržište prethodno upakovane proizvode koji su ušli u tu državu članicu	BE, BG, NL,
Lice koje, ili u čije ime se pakovanje unosi u Republiku Kipar iz treće zemlje	CY
Lice koje stavlja na tržište LU (EU) prethodno upakovane proizvode iz treće zemlje	LU
Lice koje, ili u čije ime se pakovanje unosi u carinske svrhe pri uvozu. Proizvodi označeni znakom "e" koji dolaze iz druge države članice EU ne smatraju se uvezenim.	IE
Uvoznik je lice koje uvozi prethodno upakovane proizvode puštene u prodaju..	AL, DK
Uvoznik je lice koje iz trećih zemalja uvozi prethodno upakovane proizvode koji se puštene u prodaju.	MT
Bez definicije	CH, EE ¹³ , GR, IS, IT, LV, RO ¹³ , RS, SK,

9.2 "Merenje ili provera se vrše pomoću zakonskog merila prikladnog za obavljanje neophodne radnje."

Značenje prikladnog zakonskog merila razlikuje se između država članica pošto domaće zakonodavstvo specificira opremu koja se zakonski kontroliše (videti Tabelu 9). Može se dati i preporuka o tome šta je prikladno (videti Tabelu 10).

¹³ Definicija uvoznika je utvrđena u Uredbi broj 765/2008 Evropskog parlamenta i Saveta i direktno se primenjuje u svim državama članicama.

Tabela 9: Zakonsko merilo.

Zakonsko merilo	Država članica
Kada se oprema kontroliše po zakonu, mora se verifikovati, a kada se oprema ne kontroliše po zakonu, ona se može koristiti, međutim, zahtev za prikladnost uključuje tačnost i sledivost.	BG, CY, CZ, FI, GB, IS, LV, NL, NO, PL, PT, RO, RS, SE, SI, SK
Dozvoljena je samo verifikovana oprema.	AL, AT, CH, DE, EE, FR, IT, LT, LU, MT
Dozvoljena je verifikovana ili etalonirana oprema.	BE, DK
Merilo koje se koristi za punjenje ili kontrolu mora biti verifikovano kontrolno merilo ili ono koje je sertifikovano u pogledu tačnosti, ukoliko zakonodavstvo ne predviđa verifikaciju.	IE
Bez preporuka	GR

Tabela 10: Prikladnost opreme

Prikladnost	Država članica
Mora postojati sledivost i, ili merna greška mora biti manja od 0.2 TNE, ili, ako je veća, mora se odrediti dozvoljeno odstupanje pri postavljanju ciljne količine.	AL, AT, BG, CH (samo za NAWI), CY, DE, FI, FR (samo za NAWI), GB, IE ¹⁴ , IS, IT (samo za NAWI), LU, PL, RO ¹⁵ , RS, SI
Vodič 6.4	DK, NO
Za sva merila: redovno etaloniranje, sledivost, tačnost (tabela), funkcionalnost (u odnosu na postupke pakera), to uključuje prekomerno punjenje, ako je to potrebno.	NL
Za sva merila: verifikacija ili redovno etaloniranje, sledivost, tačnost, funkcionalnost (u odnosu na postupke pakera).	CZ, SK
Merenja se moraju vršiti primenom metrološki validnih merila sa validnim verifikacionim oznakama ili certifikatima i prikladnim za predviđene operacije.	LT, LV, PT
Kada se koristi NAWI, verifikaciona jedinica mora biti u srazmeri sa nazivnom količinom.	BE
Merila moraju biti etalonirana.	MT
Bez preporuke	EE, GR, SE

¹⁴ Primenjuje se na NAWI uz potpuno izuzimanje Klase IIII NAWI.

¹⁵ Ako se koristi NAWI, verifikacioni podeljak skale se određuje u odnosu na nazivnu količinu.

9.3 "Kada se stvarni sadržaj ne meri, provere koje paker vrši organizuju se tako da količina proizvoda bude efektivno obezbeđena. Taj uslov je ispunjen ako paker vrši provere proizvodnje u skladu sa postupcima priznatim od strane nadležnih tela u državi članici..."

Načini "priznavanje" postupaka se razlikuju; postojeći sistemi navedeni su u Tabeli 11.

Tabela 11: Načini priznavanja sistema.

Način priznavanja	Država članica
Sertifikat koji je izdalo akreditovano sertifikaciono telo	EE, NL, SE
Prijava nacionalnom metrološkom telu i odobrenje od njega	DK, FI, LT, NO, RO, PT
Implicitno priznavanje od strane inspektora	AT, BG, CH, CY, DE, FR, GB, GR, IE, IS, IT, LU, LV, MT, PL, SI
Postupci se priznaju tokom prve posete u okviru ocenjivanja sistema pakovanja	CZ
Specificirano u zakonodavstvu	AL, BE, IT, SK

9.4 "...drži na raspolaganju tim telima dokumente koji sadrže rezultate takvih provera kako bi potvrdio da su te provere, zajedno sa eventualnim korekcijama i podešavanjima koji su se pokazali neophodnim, pravilno i tačno izvršene."

Period čuvanja zapisa varira, a trenutno je kako je dato u Tabeli 12.

Tabela 12: Periodi čuvanja zapisa.

Period	Država članica
1 godina, ili do "Upotrebljivo do" ukoliko je taj datum pre	BG, GB
1 godina ili do "Upotrebljivo do", zavisno od toga koji je datum kasniji	DK
Do naredne posete inspektora	CZ, DE, MT, RS, SI
1 godina	AL, CY, IE, LT, NL
1 -2 godine	NO
2 godine	BE, EE, FR, SK
Od 1 meseca do 3 godine	IT
Zavisno od roka trajanja (trajnost)	FI, LV, PL, PT, SE,
5 godina	AT
Nije specificirano	CH, GR, IS, IT, LU, RO

9.5 "U slučaju uvoza iz zemalja koje nisu članice EEZ, uvoznik može umesto merenja i provere pružiti dokaz da poseduje sve neophodne garancije koje mu omogućavaju da preuzme odgovornost"

Prihvatljivi dokazi se razlikuju, ali trenutno je kako je navedeno u Tabeli 13.

Tabela 13: Prihvatljivi dokaz uvoznika.

Dokaz	Member State
Dokaz na osnovu kojeg se opravdano veruje da prethodno upakovani proizvodi ispunjavaju zahteve. Na primer: zapisi o proveru, sertifikat od metrološke službe, samodeklaracija da paker pakuje do minimuma	AT, BE, BG, CY, CZ, DE, DK, EE, FI, FR, GB, IE, IS, IT, LU, MT, NO, RO, RS, SI, SK
Isto kao gore plus sertifikat od akreditovanog sertifikacionog tela	NL
Provere nadležnog tela	CH, LT, PT
Samodeklaracija uvoznika	PL
Nije specificirano	AL, GR, LV, SE

10 Odgovornosti nadležnog tela

Prilog I uz Direktivu Saveta 76/211/EEC

10.1 "5. PROVERE KOJE VRŠI NADLEŽNO TELO U PROSTORIJAMA PAKERA ILI UVOZNIKA

Provere kojima se utvrđuje da li prethodno upakovani proizvodi ispunjavaju zahteve ove direktive vrše nadležna tela država članica putem uzorkovanja u prostorijama pakera ili, ako to nije izvodljivo, u prostorijama uvoznika ili njegovog zastupnika sa sedištem u Zajednici."

Postoji nekoliko promjenljivih, tipova provere i njihove učestalosti. Tabela 14 pokazuje sadašnje stanje:

Tabela 14: Učestalost provera koje vrši nadležno telo

Tip provere	Učestalost	Država članica
Sistemska i, po potrebi, referentno ispitivanje	Zasnovana na riziku	BG, EE, FR, GB, IE, LV ¹⁶ , NL ¹⁷ ,
Sistemska i referentno ispitivanje	Godišnje	AL, AT, CH, CZ, DE, DK, FI, LT NO, RO, RS, SI
Sistemska i referentno ispitivanje, po potrebi	Godišnje	PT, SE,
Sistemska i referentno ispitivanje	Svake 2 godine	BE, MT, SK
Sistemska i referentno ispitivanje	Svake 3 godine	LU
Referentno ispitivanje	Svake 2 godine	PL
Bez preporuke		CY, GR, IS, IT

¹⁶ Raspon učestalost od 1 do 3 godine.

¹⁷ Zavisno od prioriteta državne uprave (čitaj: finansiranje)

10.2 Prostorije pakera, koje su određene, lako se identifikuju i nadležaju. Da bi se utvrdilo da li ti pakeri posluju na lojalnom tržištu, važno je da budu podvrgnuti istom stepenu nadgledanja. Uvoznici se mogu nalaziti u sedištu koje je udaljeno od mesta gde se roba uvozi i skladišti, tako da ih je teže idetifikovati i nadgledati. Kako države članice identifikuju uvoznike navedeno je u Tabeli 15.

Tabela 15: Načini identifikovanja uvoznika.

Način	Država članica
Upotreba carinskih zapisa	GB, RS
Sledivost od fabričkih provera	AT, BE, BG, CH, CY, CZ, DE, EE, FR, GR, IE, IS, IT, LT, LU, LV ,MT, NL
Trgovinska komora	RO
Deklaracija od strane uvoznika	AT, BG, DE, DK, FI, IS, LT, NL (u teoriji), NO, PT, RO, RS, SE, SI
Registracija od strane nadležnog tela	AL, PL, RS, SK

10.3 "Te provere statističkim uzorkovanjem vrše se u skladu sa prihvaćenim metodama za prijemno kontrolisanje kvaliteta. Njihova efektivnost mora biti uporediva sa efektivnošću referentne metode specificirane u Prilogu II."

Metode su u principu one koje su specificirane u Prilogu II uz Direktivu, ali neke države članice imaju druge ekvivalentne šeme (videti Tabelu 16).

Tabela 16: Ekvivalentna referentna ispitivanja

Šema	Država članica
Plan pojedinačnog uzorkovanja za defektne proizvode	DE, GB, IE, MT
Veća veličina uzorka za zahtev u pogledu proseka	BG, DE, NL
Nema ekvivalentnih ispitivanja	AL, AT, CH, CZ, DK, FI, FR, GR, IS, IT, LU, LV, NO, PL, RO, RS, SK, SI

10.4 " 6. DRUGE PROVERE KOJE VRŠE NADLEŽNA TELA

Ova direktiva ne isključuje provere koje mogu vršiti nadležna tela država članica u bilo kojoj fazi procesa prodaje, posebno u svrhe verifikovanja da prethodno upakovani proizvodi ispunjavaju zahteve ove direktive."

Indikacija o "drugim proverama" koje se vrše data je u Tabeli 17.

Tabela 17: Druge provere koje vrši nadležno telo.

Tip provere	Država članica
Povremene provere kod trgovaca na veliko i trgovaca na malo	AL, AT, CH, CY, FI, FR, GR, IT, NL, PL, PT, RO, SE,
Kod trgovaca na malo, samo ako postoji razlog za to, npr. kao deo projekta za otkrivanje uvezenih pakovanja ili kontrolisanje obeležavanja	BE, CZ, DE, DK, GB, LT, LU
Provere kod trgovaca na veliko i trgovaca na malo, WELMEC 6.7 se koristi kao vodič za nadležno telo	BG
Bez preporuke	EE, IE, IS, LV, MT, NO, RS, SI, SK

11 Referentno ispitivanje

Prilog II uz Direktivu Saveta 76/211/EEZ

11.1 ***"Ovaj prilog utvrđuje postupak referentne metode (referentno ispitivanje) za statističku proveru serija prethodno upakovanih proizvoda kako bi se ispunili zahteve člana 3. Direktive i Odeljka 5 Priloga I uz nju."***

11.2 Merenje stvarnog sadržaja prethodno upakovanih proizvoda

"Greška načinjena pri merenju stvarnog sadržaja prethodno upakovanog proizvoda ne sme biti veća od jedne petine dozvoljene negativne greške za nazivnu količinu prethodno upakovanog proizvoda."

"Greška" se uzima kao merna nesigurnost pri 95%-tnom stepenu poverenja. Videti WELMEC dokument 6.9 Prethodno upakovani proizvodi – merna nesigurnost.

11.3 ***"Iz ekonomskih i praktičnih razloga, ispitivanje sa razaranjem ograničeno je na apsolutno preko potreban minimum, ono je manje efektivno od ispitivanja bez razaranja."***

U praksi, ispitivanje sa razaranjem se vrši u slučaju:

- kada se vrše skladišna ispitivanja nazivnih masa sa promenljivim tarama ($s_t > 0.2$ TNE)
- skladišnih ispitivanja u pogledu nazivnih zapremina sa:
  - promenljivim tarama u slučaju
    - kada se nivoi tečnosti ne mogu videti, ili
    - kada se nivoi tečnosti mogu videti ali je površina poprečnog preseka suviše velika,
  - nehomogenih ili nemešljivih tečnosti, i
  - proizvoda u aerosolima.

11.4 Za ispitivanje proseka, neophodni uzorak se izvlači nasumično iz uzorka koji se koristi za stvarnu količinu proizvoda i označava se.

"Ova radnja označavanja se mora završiti pre početka postupaka merenja."

U nekim slučajevima računarski program odabira prosečan uzorak nasumično, bez potrebe za označavanjem. Neke države članice koriste istu veličinu uzorka za ispitivanje proseka kao i za ispitivanje stvarnog sadržaja (defektni proizvodi), izbegavajući potrebu za pod-uzorkovanjem.

11.5 Referentno ispitivanje se može vršiti u svakom trenutku, a za isušujuće proizvode ili proizvode koje menjaju količinu posle pakovanja, države članice imaju različite zahteve. Ti zahtevi su navedeni u Tabeli 18.

Tabela 18: Zahtevi za isušujuće proizvode

Zahtev	Država članica
Da zahtevi u pogledu količine moraju biti ispunjeni u trenutku pakovanja ili uvoza	AT, CH, CY, CZ, DE, DK, EE, FI, FR, GB, IT, LU, MT, NL, RS, SE, SI, SK,
Da zahtevi u pogledu količine moraju biti ispunjeni u trenutku kada je kupuje krajnji kupac	BE, BG, GR, IS, LV, RO
Da zahtevi u pogledu količine moraju biti ispunjeni u trenutku pakovanja, te da nijedan prethodno upakovani proizvod nikada ne sme imati manjak veći od dvostruke negativne dozvoljene greške bilo gde u lancu distribucije.	IE, LT, PL
Da zahtevi u pogledu količine moraju biti ispunjeni u trenutku pakovanja ili uvoza, te da nijedan prethodno upakovani proizvod nikada ne sme imati manjak veći od dvostruke negativne dozvoljene greške bilo gde u lancu distribucije	NO
Ništa nije specificirano u zakonodavstvu.	AL

11.6 WELMEC Odbor je usaglasio zahteve za prethodno upakovane proizvode čija se količina menja nakon pakovanja. Oni su sledeći:

- prethodno upakovani proizvodi moraju ispunjavati tri zahteva u pogledu količine u trenutku kada su zadovoljili provere količine specificirane u sistemu kontrole količine kod pakera ili uvoznika¹⁸, pa su prema tome spremni za stavljanje na tržište,
- paker ili uvoznik mogu da dokumentuju ovo zapisima, i
- nijedan prethodno upakovani proizvod ne sme imati manjak količine veći od dvostruke negativne dozvoljene greške bilo gde u lancu distribucije.

U cilju očuvanja kvaliteta proizvoda preporučuje se da paker ili uvoznik snabdeju organizacije u lancu distribucije neophodnim informacijama u pogledu skladištenja i rukovanja kojih se treba pridržavati.

¹⁸ „uvoznik“ je svako fizičko ili pravno lice sa sedištem u Zajednici koje stavlja proizvod iz treće zemlje na tržište Zajednice; Odluka 768/2008/EZ, član R1.5

12 Ostala pitanja

12.1 Zahtevi za prethodno upakovane proizvode koji nisu označeni znakom "e"

Trenutno države članice imaju sledeće opšte zahteve za prethodno upakovane proizvode koji nisu označeni znakom "e" (mogu postojati izuzeci i izuzeća)

Značenje terminologije korišćene u Tabeli 19 je:

- Minimum bez dozvoljenog odstupanja – količina proizvoda u svakom prethodno upakovanom proizvodu mora biti jednaka ili veća od nazivne (označene) količine
- Minimum sa negativnim dozvoljenim odstupanjem – količina proizvoda u svakom prethodno upakovanom proizvodu mora biti u okviru dozvoljenog negativnog odstupanja, ali nema zahteva za prosek
- Prosek - 3 zahteva u OIML R87¹⁹, i
- Ništa – nema zakonodavnih zahteva.

12.2 Prethodno upakovani proizvodi napunjeni u okviru dozvoljenog odstupanja mogu u proseku sadržavati manju količinu od označene. Međutim, prethodno upakovani proizvodi napunjeni do minimuma sadržavaće u proseku više od označene količine. Razlike u prosečnom sadržaju mogu dovesti do konkurencijske prednosti.

---

¹⁹ OIML R87 (2004) 4.1.1 Kriterijumi

Tabela 19: Zahtevi za prethodno upakovane proizvode koji nisu označeni znakom "e"

	Minimum bez dovoljenog odstupanja	Minimum sa negativnim dovoljenim odstupanjem	Prosek	Ništa
Masa	GB (>25 kg), GR, IE (Qn>55 kg), IS, NL ²⁰	CZ (prehrambeni proizvodi) ²¹ , SK (prehrambeni proizvodi) ²¹	AL, AT, BE (Qn>10 kg) ²² , BG, CH, CY (Qn>5 g), DE, EE, FI, FR, GB, IE (Qn <55 kg), IS, IT, LT, LU, LV, MT, NO, PL, RO, RS (Qn>10 kg), SI, SE	BG (Qn>10 kg), SI (Qn>10 kg)
Zapremina	GB (>25 L), GR, IE (Qn>55 L), NL	CZ (prehrambeni proizvodi) ²¹ , SK (prehrambeni proizvodi) ²¹	AL, AT, BE (Qn>10 L) ²² , BG, CH, CY (Qn>5 mL), DE, EE, FI, FR, GB, IE (Qn <55 L), IS, IT, LT, LU, LV, MT, NO, PL, RO, RS (Qn>10 kg), SI, SE	BG(Qn>10 L), SI(Qn>10 L)
Dužina	GB, GR, IE, LT (Qn< 5 m)	CH	BE ²² , DE, CY, FR ²² , LT (Qn > 5 m), LU ²² ,	AT, BG, CZ, EE, FI, IS, IT, LV, MT, NO, PL, RO, SE, SI, SK
Površina	GB, GR, IE	CH	BE ²² , DE, CY, FR ²² , LT, LU ²² ,	AT, BG, CZ, EE, FI, IS, IT, LV, MT, NO, PL, RO, SE, SI, SK
Broj komada	GB, CH(Qn<101), DE (Qn<31), IE, IS, LT (Qn< 50)	CH(Qn>100)	BE ²² , CY, DE (Qn>30), FR ²² , LT (Qn> 50), LU ²² , MT	AT, BG, CZ, EE, FI, GR, IT, LV, NO, PL, RO, SE, SI, SK
<5 g ili <5 ml	GB, IE, NL	CZ (za neke proizvode) ²¹ , SK (za neke prehrambene proizvode) ²¹	AT, BE ²² , FR ²² , DE, PL, LT, LU ²² , RS	BG, EE, FI, GR, IS, IT, LV, NO, SE, SI, RO
Proizvod sa promenljivom količinom	BE ²³ , GB, GR, IE, IS, RS, SE	BG, CH, DE, PL,	FR ²² , LT, LU ²² , MT	AT, CZ, EE, FI ²⁴ , IT, LV, NO ²⁴ , SI, SK

²⁰ Svi prethodno upakovani proizvodi bez znaka "e" moraju zadovoljavati minimalno načelo

²¹ Minimum sa negativnim dovoljenim odstupanjem koje specificira propis ili paker. Kada je dozvoljeno odstupanje specificirao paker, ono mora biti označeno na pakovanju. Količina u svakom prethodno upakovanom proizvodu mora biti u okviru datog dovoljenog odstupanja, ali nema zahteva za prosek.

²² Minimum se zakonski zahteva ali u praksi su prihvaćeni OIML R87 (2004) zahtevi za prosek, za sve prethodno upakovane proizvode izvan opsega (domena) prethodno upakovanih proizvoda sa znakom "e".

²³ Minimalni zahtev je legalan ali zbog obavezne upotrebe verifikovanih promenljivih masa mi prihvatamo MPE iz priloga MI 006 MID.

²⁴ Proizvodi sa promenljivom količinom moraju se meriti zakonskim i prikladnim merilima.

12.3 Ocedena masa

Za neke prehrambene proizvode u određenim tečnostima postoji zahtev²⁵ da se pakovanja označavaju deklaracijom o ocedenoj masi. Metrološki zahtevi za oznaku ocedene mase nisu specificirani i uputstvo je dato u WELMEC dokumentu 6.8.

Dozvoljena odstupanja koja sada primenjuje domaće zakonodavstvo variraju, a Tabela 20 navodi sadašnje zahteve.

Tabela 20: Zahtevi za ocedenu masu

Zahtevi	Države
WELMEC dokument 6.8 (ekvivalentan sa OIML R87 dozvoljenim odstupanjima)	CH, CY, NO, PT
Druga dozvoljena odstupanja, $T_{abs} = 3 \times TU1$	DE
Nema zahteva za TU1, samo za TU2, i pakovanje sa znakom "e" koje ima manje od TU2 nije dozvoljeno	FR
Ništa nije specificirano u zakonodavstvu	AL, AT, BE ²⁶ , BG, CZ ²⁷ , DK ²⁸ , EE, FI, GB ²⁸ , GR, IE, IS, IT ²⁹ , LT, LU, LV, MT, PL, RO, RS, , SE, SK, SI

²⁵ Direktiva 2000/13/EZ, odeljak 8.4

²⁶ Minimalni zahtev je zakonski – u praksi se OIML R87 (2004) smatra za referencu

²⁷ WELMEC dokument 6.8 se koristi za najbolju praksu, mada postoje i drugačiji tehnički standardi koji se koriste

²⁸ Ali pozivanje na WELMEC dokument 6.8

²⁹ Osim prethodno upakovanih proizvoda od ribe

12.4 Specificirane količine

Direktiva 2007/45/EZ zahteva da se samo određena vina i alkoholi moraju prodavati u propisanim nazivnim količinama, te da države moraju prihvatiti sve druge prethodno upakovane proizvode, bez obzira na količinu u svakom prethodno upakovanom proizvodu.

Države članice mogu nastaviti da primenjuju svoje obavezne nacionalne propisane nazivne količine za maslac, mleko, kafu i suhu testeninu do 11. oktobra 2012. godine, a za beli šećer do 11. oktobra 2013. Tabela 21 navodi da li će države iskoristiti ta izuzeća.

Tabela 21: Zahtevi za obavezne nacionalne propisane nazivne količine:

Zahtev za obavezne propisane nazivne količine	Država članica
Potpuno iskorišćavanje izuzeća za obavezne nacionalne propisane nazivne količine za svih 5 proizvoda do gore navedenih datuma	EE
Izuzeće samo za testeninu	FR, GR
Izuzeće za mleko i suhu testeninu	IT
Uopšte se ne koristi izuzeće za te proizvode	AT, BE, BG, CH, CY, CZ, DE, DK, FI, GB, IE, IS, LU, LV, MT, NO, PL, RO, RS, SE, SK, SI

Prilog 1 Nadležna tela za metrološke aspekte pakovanja koja nisu označena znakom "e"

Oznaka za zemlju	Ime osobe za kontakt	Adresa	Telefon	Faks	i-mejl i internet adresa za zakonodavstvo
AT/ Austrija	Bundesamt für Eich- und Vermessungswesen Att.: Ludwig Turnwald	Gruppe A, Schiffamtsgasse 1-3 A-1020 Wien Austria	+43-1 21110 3700	+43-1 21110 3623	ludwig.turnwald@bev.gv.at
BE/ Belgija	FOD Economie, KMO, Middenstand en Energie Kwaliteit en Veiligheid - Reglementering en Controlebeleid - Metrologie Att. Mr Antoon Malfrere	Koning Albert II-laan 16 1000 BRUSSEL Belgium	+32 2 277 71 00	+32 2 277 54 37	antoon.malfrere@economie.fgov.be http://economie.fgov.be
BG/ Bulgarska	State Agency for Metrological and Technical Surveillance - Directorate General "Metrological supervision", Department - PREPACKAGES Att.: Mrs. Milena Buchaklieva	21, 6 th September Street.; 1000 Sofia Bulgaria	+359 2 987 87 04	+359 2 987 36 11	mesurv@mail.orbitel.ba
CY/ Kipar	Ministry of Commerce, Industry and Tourism / Technology Service / Weights and Measures Service Att: Mr. Ntinios Hadjiconstantinou	6, A. Araouzou Str. 1421 Lefkosia, Cyprus	+357 22 40 93 66	+357 22 75 41 03	nhadiiconstantinou@mcit.gov.cy
CZ/ Republika Češka	Czech Trade inspection Authority Att: Mr. Milan Bousa	Stepanska 15, 120 00 Prague 5 Czech Republic	+420 296 366 360	+420 296 366 236	mail to: mbousa@coi.cz http://www.coi.cz
DK/ Danska					
EE (EST)/ Republika Estonija	Estonian Technical Surveillance Authority Att: Mr Priit Poschlin	Sole 32 ^a , Tallinn 10614 ESTONIA	+3726672193	+3726672001	priit.poschlin@tia.ee

Oznaka za zemljo	Ime osebe za kontakt	Adresa	Telefon	Faks	i-mejl i internet adresa za zakonodavstvo
FI/ Finska	For foodstuffs: Evira* For other prepacked products: Tukes* Att: Sari Hemminki * Evira and Tukes will pass on to the relevant authority.	Mustialankatu 3 00790 Helsinki P.O.Box 66 00521 Helsinki	+358 10 6052 244	+358 20 772 4350 +358 10 6052 590	info@evira.fi http://www.evira.fi/portal/en/food/legislation sari.hemminki@tukes ↓
FR/ Francuska	Direction Generale de la Consommation Att: Mrs. Helene Gayon	Bureau C3, 59 Bd Vincent Auriol, 75703 Paris CEDEX France	+33 1 44 97 32 31	+33 1 44 97 30 43	helene.gayon@dgccrf.finances.gouv.fr
DE/ Nemačka	Bayerisches Landesamt für Maß und Gewicht Att: Dr. Th. Weberpals	Franz-Schrank-Str. 9 D-80638 München Germany	+49-8917901-310	+49-89 17901 336	thomas.weberpals(at)img.bayern.de www.eichamt.de
GR/ Grčka	Ministry of Economy, Competitiveness and Shipping, General Secretary of Commerce, Directorate of Metrology Att: Evi Makatsori	Canning Square 10181 Athens, Greece	+30 210 3893256	+30 210 3301789	prepack@gge.gr
HU/ Mađarska	only for foodstuffs: Att: Gábor Kelemen	Ministry of Agriculture and Rural Development Dep. of Food Chain Development H-1055 Budapest Kossuth L. ter 11. Hungary	+36 1 301 4383	+36 1 301 4808	Gabor.Kelemen@fvm.gov.hu
IS/ Island	Neytendastofa Att: Sigurdur H MagnCisson	BorgarWn 21, 105 Reykjavik	+354-510 1100	+354-510 1101	sigurdur@neytendastofa.is http://www.neytendastofa.is/
IE/ Irska	Legal Metrology Service, NSAI Att: Pat Farragher Mairead Buckley	1 Swift Square Northwood Santry Dublin 9	+353 1 807 3800	+353 1 807 3808	pat.farragher@nsai.ie mairead.buckley@nsai.ie http://www.nsai.ie

Oznaka za zemlju	Ime osebe za kontakt	Adresa	Telefon	Faks	i-mejl i internet adresa za zakonodavstvo
IT/ Italija	Ministry of Economic Development - General Directorate for Market, Competition, Consumer Protection, Market Surveillance & Technical Standards Att: Paolo Francisci	Via Sallustiana, 53 00187 Roma Italy	+39 06 470 553 64	+39 06 482 17 06	Paolo.francisci@sviluppoeconomico.gov.it
LV/ Letonija	Consumer Rights Protection Centre of the Republic of Latvia Att: Mrs. Inese Velina	157, Kr.Valdemara St. Riga, LV-1013, Latvia	+371 7339883	+371 67388634	mail to: Inese.Velina@ptac.gov.lv www.ptac.gov.lv
LT/ Litvanija	State metrology service Att: Ms Gerda Krukoniene	Algirdo 31, LT 03219 Vilnius Lithuania	+370 5 213 33 38	+370 5 216 34 69	info@lvmt.lt gk@lvmt.lt
LU/ Luksemburg	ILNAS - Service de Metrologie legale Att: Mr. John Kirchen	rue J.-F. Kennedy, L-7327 Steinsel Luxemburg	+352 33 55 07	+352 33 55 03	John.kirchen@ilnas.etat.lu www.ilnas.lu
MT/ Malta	Malta Standards Authority Att: Joseph Bartolo	MSA-NMS Kordin Business Incubation Centre, Industrial Estate, Kordin, PLA 3000 - Malta	+356 21 661 794	+356 2398 0178	Joseph-anthony.bartolo@msa.org.mt www.ms.org.mt
NL/ Holandija	VWA Att: Jan Eliens	Postbus 2168 5600 CD Eindhoven	Telefoon (040) 291 15 00	Fax (040) 291 16 00	zd@vwa.nl
NO/ Norveška	Justervesenet (*) Att: Fride Overrein Susegg Justervesnet will pass on to the relevant authority.	Fetveien 99, 2007 Kjeller	+47 64 84 84 84	+47 64 84 84 85	fos@iustervesenet.no http://www.lovddata.no
PL/ Poljska	Central Office of Measures, Att: Mr. Andrzej Czechowski	Ul. Elekoralna 2, P.O. Box P-10 PL 00-950 Warszawa Poland	+48 22 581 95 04	+48 22 581 93 81	towpacz@gum.gov.pl

Oznaka za zemlju	Ime osebe za kontakt	Adresa	Telefon	Faks	i-mejl i internet adresa za zakonodavstvo
PT/ Portugal	Director do Servico de Metrologia Legal - Instituto Portugues da Qualidade Att: Mr. Filipe Pinto Machado	R.C. a Avenida dos Tres Vales, 2825 Monte da Caparica Portugal	+351 21 294 8174	+351 21 294 8188	pmachado@mail.ipg.ji
RO/ Rumunija	Romanian Bureau for Legal Metrology Att: Valentin Pata^anu	Şos. Vitan- Barze^ti 11, sector 4, 75669 Bucharest Romania	+40 1 332 11 17	+40 1 332 06 15	patasanuvalentin@brml.ro
SK/ Republika Slovačka	Slovak Office of Standards, Metrology and Testing will pass on to the relevant authority Att: Mr. Peter Obdrzalek	Stefanovicova 3 P.O.Box 76 810 05 Bratislava Slovakia	+421 25249 1147	+421 2 5249 7887	metrology@normoff.gov.sk peter.obdrzalek@normoff.gov.sk http://www.unms.sk
SI/ Slovenija	Ministry of Higher Education, Science and Technology, Metrology Institute (MIRS) Att: Mojca Pozar	Grudnovo nabrezje 17, SI-1000 Ljubljana Slovenia	+386 1 244 27 00	+386 1 244 27 14	mojca.pozar@gov.si
ES/ Španija	Centro Espanol de Metrologia Att: Jose Luis Manchado Trugillo Att. Belen Martin	C/del Alfar, 2 28760 - TRES CANTOS Madrid Spain	+34 1 807 47 07 +34 18 07 47 11	+34 1 807 48 07	mailto:ilmanchado@cem.es bmbiasco@cem.mityc.es
SE/ Švedska	Swedish Board for Accreditation and Conformity Assessment (SWEDAC) Att: Kari Bjorkqvist	Box 2231, S-10315, Stockholm Sweden	+46 84 06 83 04	+46 8791 8929	kari.biorkqvist@swedac.se
CH/ Švajcarska	Federal Office of Metrology METAS Att: Mr. Hans-Peter Vaterlaus	Lindenweg 50 CH-3084 Wabern Switzerland	+41 31 32 33 304	+41 31 32 33 210	hans-peter.vaterlaus@metas.ch http://www.metas.ch
GB/ Ujedinjeno Kraljevstvo	LGR Att: Mr Howard Burnett	Inchmurrin High Street Wookey WELLS BA5 1JZ England	+44-1749 673 741		ask@howardburnett.com http://www.opsi.gov.uk/stat.htm

Pridružene članice					
Oznaka za zemlju	Ime osobe za kontakt	Adresa	Telefon	Faks	i-mejl i internet adresa za zakonodavstvo
AL / Albanija	General Directorate of Metrology Att: Zef Filipi	Rruga "Sami Frasheri" Nr.33 Tirana, ALBANIA	O0355 4 2228244	O0355 4 2228244	zef.filipi@dpmk.gov.al
BA/ Bosna i Hercegovina	Att: Asim Alikadic	Dolina 6, 71000 Sarajevo BA/Bosnia and Herzegovina	00387/(0) 33 561 462	00387/(0) 33 714 711	asim.alikadic@met.gov.ba
CR / Hrvatska	State Office for Metrology (DZM) Att: Gordana Vivoda	Ulica grada Vukovara 78 10000 Zagreb Croatia	Tel.: +385 1 610 63 20	Fax.: +385 1 610 93 20	gordana.vivoda2@dzm.hr http://www.dzm.hr
MK/ FYROM Makedonija	Att: Danco Pendovski and Bianka Stoilkovska Mangutova	Ministry of Economy, Bureau of Metrology Blvd: Jane Sandanski 109a, 1000 Skopje, Republic of Macedonia	+389 2 2403 676 Extn. 21, 22, 29	+389 2 2444 677	pendovski.danco@bom.gov.mk bianka.stoilkovska@bom.gov.mk www.bom.gov.mk
MN / Crna Gora	Att: Tamara Boskovic	Bureau of Metrology Vasa Raickovica 18 81000 Podgorica	+382 20 238 230	+382 20 238 240	tamara_boskovic@yahoo.com
RS / Srbija	Directorate of Measures and Precious Metals Att: Branka Radanov	Mike Alasa 14 11 000 Beograd	+381 11 202 4400	+381 11 218 1668	radanov@dmdm.rs
TR / Turska	Ministry of Industry & Trade, DG for Measurement & Standards Pre-packaged Section Att: Feryal KOKSAL	GMK Bulvari No: 128 Kat: 1 Maltepe, ANKARA Turkey	+90 312 231 72 80/1258	+90 312 231 16 94	feryalko@sanayi.gov.tr